

Uunga siunnersuut: Katersugaasiveqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik allannortitsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq (Nunamit allannngutsaaliukkami, Nunatta Avannaarsuaniit Kangianiillu Biosfære qarfiusumiit annissisinnaanermut aalajangersakkat sukannernerusut kiisalu katersugaasiveqarneq pillugu ataatsimiititaliap katitsigaanera, piffissaq atuuffissaa akilerneqartarneralu pillugit aalajangersakkat)

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisumit saqqummiunneqartoq

Pillugu

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutip aappassaanneernejarnerani tunniunneqartoq

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Ataatsimiititaliap suliaqarnermi kingullermi makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Doris J. Jensen, Siumut, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Laura Táunâjik, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit

Inatsisartunut ilaasortaq Sofia Geisler, Inuit Ataqtigiit

UKA2019-imi ulloq 12. oktober 2018 siunnersuutip siullermeerlugu oqallisigineqarnerata kingorna siunnersuut Ataatsimiititaliamit misissorneqarpoq.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Nunatta Katersugaasivianit Allagaateqarfianillu illersuilluni malittarisassanik sukannernerulersitanik akuersissummik siumut piomasaqarnissamik siunnersuut imaqarpoq, allannguutit inunnit pilersitaasunik kalaallit nunaannit aallaaveqartunik annissiniarluni kissaateqaraanni, taakkua qanoq nutaanngitsigineri apeqqutaatinnagit, nunami

allanngutsaaliugaasumi aamma Avannaarsuani Kangianilu sumiiffinni immikkut toqqarneqartunut allanut tunngatillugu.

Tamatuma saniatigut KANUKOKA atorunnaartussaavoq, taamaattumillu pissusissamisoortinneqarpoq toqqaasussaataasooq allanngortissallugu, kommunit ataatsimiititaliami ilaasortassamik ataatsimoortumik toqqaasarnerannik taarserlugu. Ilaasortaq taanna siunissami kommunit ataatsimoorlutik toqqartassavaat.

Tamatuma saniatigut Katersugaasiveqarnermut Ataatsimiititaliap sulineranut killiliussat annertusineqarnissaat ersarissarneqarnissaallu anguniarlugu siunnersuut allannguutiniq imaqarpoq.

2. Tusarniaanermi akissutit

Tusarniaanermi akissutit inatsisissatut siunnersuummut ilanngunneqarput, inatsisartut Siulittaasoqarfiata ilusiliinissamut piumasaqaataa tamatumani malinneqarpoq.

3. Allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussineq

Siunnersuutip aappassaaneerneqannginnerani, Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuuteqarput. Allannguutissatut siunnersuutip oqaaseqaataani allassimavoq, Naalakkersuisut aalajangernerisigut UNESCO's p Man and Biosphere Programmeanit Nuna Allanngutsaaliugaasooq, sumiiffik Biosfæreqarfiusoq Avannaarsuani Kangianilu inissisimasooq pineqartoq atorunnaarsinneqartoq.

4. Siunnersuut pillugu Naalakkersuisut ilisimatitsissutaat

Naammattumik ersarissarneqarluni immikkoortup ataatsimiititaliamit suliarineqarnera qulakkeerniarlugu, ataatsimiititaliap Naalakkersuisut ataatsimeeqatiginiarlugit saaffigai. Ataatsimiititaliap saaffiginninnera isumaliutissiisummi ilanngussaq 1-itut ilaavoq. Saaffiginninnermi taaneqartut pillugit ilisimatitsinermi, pineqartumut Naalakkersuisut pilersaarutaat nunamut allanngutsaalisamut nunatsinni nunarsuarmioqatigiinilu killiffik pillugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermut Nunanullu Allanut Naalakkersuisooq allakkatigut ersarissaatinik piniarsimavoq. Allakkatigut akissuteqaat isumaliutissiisummi ilanngussaq 2-tut ilaavoq.

5. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Nuna Allanngutsaaliugaasooq pillugu nalunaarusiap pilersaarutaasumik naleqqussarnissaanut atatillugu tunngavissaqarumallutik Naalakkersuisut siunnersuut saqqummiukkaat ataatsimiinnermi ilisimatitsissutigineqarpoq. Ataatsimiititaliap iluarinartippaa, inatsisip ersarinnerusumik tunngaveqarnissaa Naalakkersuisut qulakkeermassuk.

Naalakkersuisut inatsisip atuuttup naleqqussarnissaanik siunnersuuteqarmata attuumassuteqartuni pisariaqartitsineq tunngavigalugu ataatsimiititaliap iluarinartippaat. Ataatsimiititaliali eqqarsarnartoqartippaa, Naalakkersuisut illuatungaatigut siunnersuut saqqummiuummassuk UKA2018-imi qulaani taaneqartoq UNESCO-p pilersaarutaani tunngassuteqarluinnartoq, aappaatigullu ulloq 16. november tusagassiuutinut nalunaarutikkut programmimit tassannga ilaajunnaarsillugu tunngavilersuutigalugu¹:

”Nunarsuarmi uummassusilinnut pisussanut pilersaarut ukiorpassuit ingerlaneranni tunngavissarititaasunut, pisussanut pilersaarummi ilaanissamut naammassineqarsimasussanut, sanilliullugu allanngorsimavoq. Tunngavissarititaasut ilaat ilaatigut tassaavoq, sumiiffimmi aalajangersimasumik najugaqartunik inoqassasoq, nuna allanngutsaaliukkami taamaattoqarani.”

UNESCO-p pilersaarutaani aalajangersimasumik najugaqartunik inoqassasoq tunngavik nutaajungilaq, soorluttaaq tamatuma eqquutinneqannginnera aamma Nuna Allanngutsaaliugaasoq pillugu taamaanngitsoq. Pilersaarummi ilaajunnaarsitsineq piffissap sivilunerusup ingerlanerani pisimasut inernerigaa aammalu Naalakkersuisunit sivilunerusumik isumaliutigineqarsimasoq ataatsimiititaliap ilimagaa.

Ataatsimiititaliani aalajangiisartunilu assigiinngitsuni kommunit sinniisuutitaqarnissaat qulakkeerniarlugu assigiinngitsunik iliuuseqartoqarpoq KANUKOKA-p atorunnaarneratigut. Ataatsimiititaliap iluarinartippaa, Naalakkersuisut siunnersuutikkut aaqqiiniarmata, kommunit akornanni isumaqatigiinnissaq ujartorlugu siunnersuutip imm. 2, § 20, imm. 2, nr. 4. naapertorlugu isumaqatigiittoqarsinnaanngippat kommunit inassutaasa akornanni ilaasortassamik ataatsimik Naalakkersuisut toqqaassapput siunnersuutip imm. 2, § 20, imm. 4. naapertorlugu taamaasiornikkut kommunit namminneq kissaatigisaat aallaavigineqartassaaq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Allannguutissatut siunnersuut akuerineqassasoq ataatsimiititaliap **isumagatigiittup** inassutigaa.

¹ <https://naalakkersuisut.gl/kl-GL/Naalakkersuisut/Pisut/2018/11/161118-Naalakkersuisut-afmelder-Nationalparken-fra-UNESCOs-biosfaereprogram>

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnillutik matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Doris J. Jensen
Siulittaasoq

Mimi Karlsen
Siulittaasup tullia

Laura Táunâjik

Nivi Olsen

Sofia Geisler